

Växter på gränsen

Bergs klätt ligger på *Limes norrlandicus*, en gräns som går rakt genom Sverige där växter och djur från norr och söder möts. Klockgentianan, som växer i den steniga strandkanten här intill, är en av flera örter med nordliga utposter i reservatet.

Limes norrlandicus eller den biologiska norrlandsgränsen, går från Värmland i väster till Gästrikland i öster. Det är en gräns mellan den höglänta Norrlandsterrängen och låglandet kring de stora sjöarna i Mellansverige. Det är också gränsen mellan taigan, barrskogsbältet på norra halvklotet, och blandskogsområdet i söder. Söder om *Limes norrlandicus* är klimatet

Plants on the border

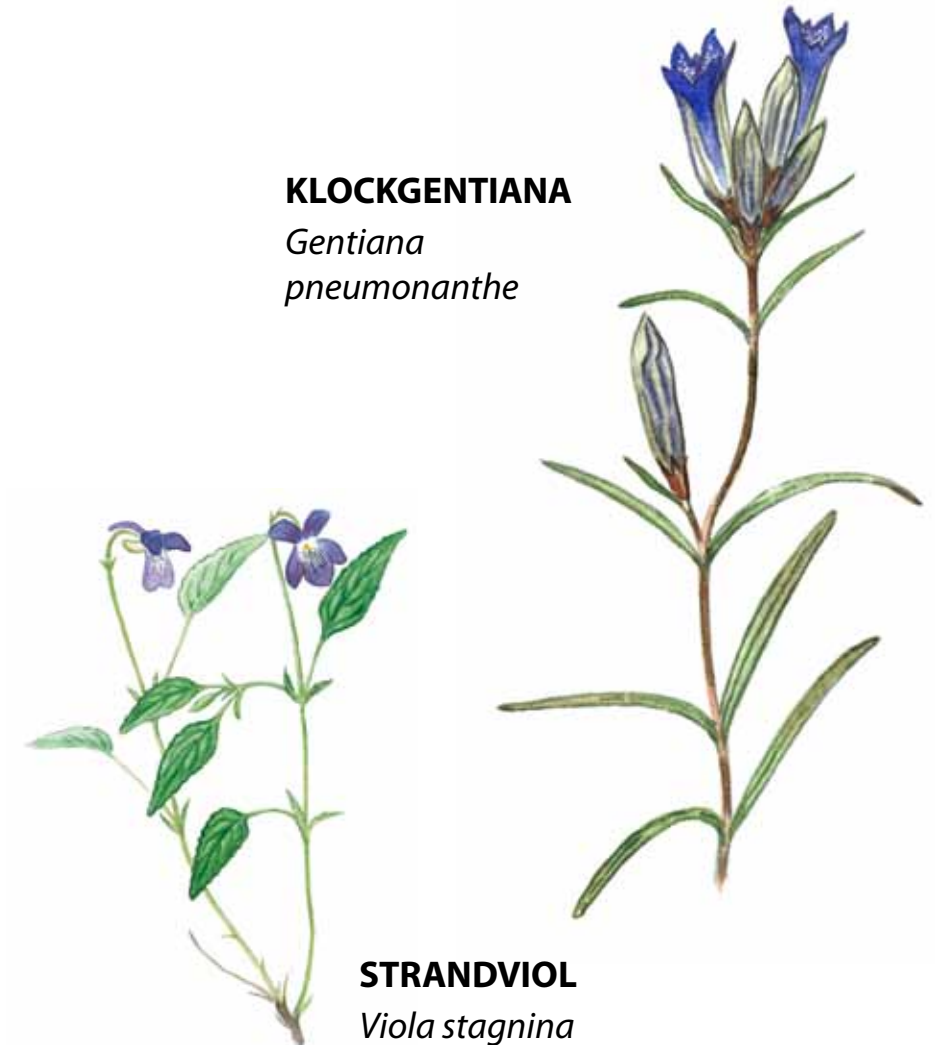
The *Limes Norrlandicus* boundary runs from Värmland to the west to Gästrikland to the east. The boundary forms a bio-geographical divide between the uplands of Norrland and the lowlands around the big lakes in central Sweden. It is also the border between the taiga, the boreal belt in the Northern Hemisphere, and the mixed forest in the south. In addition, the climate is milder south of Limes Norrlandicus. Many

mildare än norrut. Många nordliga arter har sin södra utbredningsgräns i närheten av *Limes norrlandicus*, men betydligt fler sydliga arter har här sin nordgräns.

Reservatets bestånd av klockgentiana är landets nordligaste. Klockgentiana är en sällsynthet som öppnar sina vackert lysande blå klockor sent om sommaren. När den blommar är den omisskännlig, men dessförinnan är de gracila blomstänglarna svåra att få syn på. Strandviol, krussilja, lövbinda och vattenblink är andra växter som i reservatet växer nära sin nordgräns.

northern species have their southern distribution boundary near *Limes Norrlandicus*. However, many more southern species have their northern distribution boundary here.

Bergs klätt is situated right on the border. On the rocky shoreline nearby you find marsh gentian *Gentiana pneumonanthe*, one of several herbs with northern outposts in the reserve. The population of marsh gentian is the northernmost in Sweden.

KLOCKGENTIANA

Gentiana pneumonanthe

STRANDVIOL

Viola stagnina

The marsh gentian is a rare plant whose bright blue flowers open in late summer. When in bloom, the plant is unmistakable, but otherwise the graceful spurs are difficult to spot. Fen violet, Cambridge milk-parsley, copse-bindweed and water-violet are other plants in the reserve that grow close to their northern distribution limit.